

## OBSAH

|   |    |
|---|----|
| <b>Předmluva</b>  | 5  |
| <b>1. Co je filozofie?</b>  | 10 |
| <i>Lidská konečnost a otázka spásy</i>  | 12 |
| <i>Filozofie a náboženství: dva protikladné způsoby přístupu k otázce spásy</i>   | 14 |
| <i>Tři dimenze filozofie: pochopení toho, co je (teorie), žízeň po spravedlnosti (etika) a hledání spásy (moudrost)</i>         | 21 |
| <b>2. Příklad antické filozofie. Láska k moudrosti podle stoiků</b>   | 25 |
| I. <i>Theoria</i> : pozorování kosmického řádu  | 27 |
| II. Etika: spravedlnost, která si bere za vzor kosmický řád   | 36 |
| III. Od lásky k moudrosti k praktikování moudrosti: smrti se není třeba bát, je to jen přechod, neboť jsme věčným zlomkem kosmu | 40 |
| <i>Několik cvičení v moudrosti s cílem konkrétně zahájit hledání spásy</i>  | 46 |
| <i>Dvě velká zla: tíha minulosti a preludy budoucnosti</i>  | 47 |
| <i>„Doufat o trochu méně, milovat o trochu víc“</i>   | 50 |
| <i>Obhajoba „nelpění“</i>   | 54 |
| <i>„Až nastane katastrofa, budu na ni připraven“: myšlenka na spásu, která se musí ve francouzštině psát ve futur antérieur</i> | 55 |
| <b>3. Vítězství křesťanství nad řeckou filozofií</b>  | 60 |
| I. <i>Theoria</i> : jak se božské přestává identifikovat  |    |

|   |     |
|---|-----|
| s kosmickým řádem a vtěluje se do osoby – Krista;<br>jak nás náboženství vyzývá, abychom omezili<br>užívání rozumu a uvolnili místo víře                            | 64  |
| II. <i>Etika</i> : volnost, rovnost, bratrství<br>– zrod moderní ideje lidstva  | 75  |
| III. <i>Moudrost</i> : nauka spásy cestou lásky,<br>která nám slibuje osobní nesmrtelnost   | 82  |
| <b>4. Humanismus aneb Zrod moderní filozofie</b>  | 97  |
| I. Nová teorie poznání: uspořádání světa, které<br>už není dáno, ale vystavěno  | 101 |
| II. Revoluce v etice souběžná s revolucí v teorii:<br>není-li už dán vzor k napodobování, jako tomu bylo<br>u přírody v antice, je třeba ho napříště vymyslet...    | 106 |
| <i>Rozdíl mezi zvířectvím a lidstvím podle Rousseaua:<br/>zrod humanistické etiky</i>   | 108 |
| <i>Tři hlavní důsledky nové definice rozdílů mezi podstatou<br/>zvířete a člověka: pouze lidé jsou nositeli historie, rovné<br/>důstojnosti a morálního neklidu</i> | 116 |
| <i>Dědictví Rousseaua: definice člověka<br/>jako „nepřirozeného zvířete“</i>  | 121 |
| <i>Kantovská morálka a základy republikánské ideje:<br/>„dobrá vůle“, nezištný čin a univerzálnost hodnot</i>   | 124 |
| <i>Aristokratická a meritokratická morálka: obě definice<br/>ctnosti a moderní zhodnocení práce</i>   | 128 |
| <i>Descartovo „cogito“ aneb Prvočátek moderní filozofie</i>   | 135 |
| III. Od morální otázky k otázce spásy: v čem se<br>tyto dvě oblasti nemohou nikdy zaměnit   | 141 |
| <i>Vznik moderní spirituality: jak myslet spásu, není-li<br/>už svět harmonickým řádem a je-li Bůh mrtev?</i>   | 143 |

|   |     |
|---|-----|
| <b>5. Postmodernismus: případ Nietzsche</b>   | 149 |
| I. Mimo <i>theorii</i> : „radostná věda“ zbavená kosmu, Boha a „idolů“ rozumu   | 157 |
| A. <i>Teorie poznání: jak „genealogie“ nahrazuje teorii</i>   | 159 |
| B. <i>Ontologie: definice světa jako chaosu, v němž není nic kosmického ani božského</i>  | 161 |
| „Reaktivní“ síly aneb <i>Negace hmatatelného světa: jak se projevují ve „vůli k pravdě“ drahé modernímu racionalismu a jak kulminují v demokratickém ideálu</i> | 164 |
| „Aktivní“ síly aneb <i>Potvrzení těla: jak se projevují v umění – nikoliv ve vědě – a kulminují v „aristokratické“ vizi světa</i>                               | 170 |
| II. Mimo dobro a zlo: morálka immoralisty aneb Kult „velkého stylu“   | 174 |
| <i>Vůle k moci jako „nejvnitřnější podstata bytí“.</i>  |     |
| <i>Správný a mylný význam pojmu „vůle k moci“</i>   | 181 |
| <i>Konkrétní příklad „velkého stylu“: svobodné a „blokové“ gesto. Klasicismus a romantismus</i>   | 182 |
| III. Nová myšlenka spásy: doktrína <i>amor fati</i> (láska k přítomnému okamžiku, k „osudu“), „nevinnost dění“ a věčný návrat                                   | 187 |
| <i>Smysl věčného návratu: doktrína spásy konečně zcela pozemská, bez idolů a bez Boha</i>   | 188 |
| <i>Doktrína amor fati (láska k tomu, co je nyní): unikát tíže minulosti i slibům budoucnosti</i>  | 193 |
| <i>Nevinnost dění aneb Vítězství nad strachem ze smrti</i>  | 195 |
| <i>Nietzscheho kritiky a výklady</i>  | 197 |
| <b>6. Po dekonstrukci: současná filozofie</b>   | 201 |
| <i>První možnost současné filozofie: pokračovat v cestě dekonstrukce, kterou otevřel Nietzsche, Marx a Freud</i>  | 203 |
| <i>Zvrhne-li se dekonstrukce v cynismus, zposvátní-li její kritika „idolů“ svět, jaký je, jak ji potom překonat?</i>  | 205 |

|   |     |
|---|-----|
| <i>Nástup „světa techniky“ dle Heideggera:</i>  |     |
| <i>ústup otázky smyslu</i>  | 209 |
| <i>O rozdílu mezi moderní vědou a současnou technikou</i>   | 212 |
| <i>Přechod vědy k technice: smrt velkých ideálů</i>   |     |
| <i>aneb Zánik účelů ve prospěch prostředků</i>  | 213 |
| <i>Dvě možné cesty současné filozofie: stát se „technickou disciplínou“ na univerzitě, nebo se konečně vydat cestou</i> |     |
| <i>myšlení humanismu po dekonstrukci</i>  | 219 |
| <i>Proč se po dekonstrukci snažit myslet základy humanismu zbaveného „idolů“ moderní metafyziky?</i>                    |     |
| <i>Neúspěch materialismu</i>  | 223 |
| I. <i>Theoria: za nové myšlení transcendence</i>  | 231 |
| <i>O teorii jako „sebereflexi“</i>  | 237 |
| II. <i>Morálka založená na zposvátňování bližního: zbožšťování člověka</i>  | 240 |
| III. <i>Znovu promyslet otázku spásy:</i>   |     |
| <i>k čemu je dobré stárnout?</i>  | 244 |
| <i>Požadavek rozšířeného myšlení</i>  | 245 |
| <i>Moudrost lásky</i>   | 249 |
| <i>Smutek po milované bytosti</i>   | 257 |
| <br>  |     |
| <b>Slovo na závěr</b>   | 260 |
| <b>Poznámky</b>   | 263 |
| <b>Doporučená literatura</b>  | 266 |
| <b>Seznam citovaných českých překladů</b>   | 267 |